

Utrwalamy zasady pisowni wyrazów z „ch” i „h”.

Zasady pisowni wyrazów z „ch” i „h”

ch h

The diagram consists of a central maze of lines. On the left side, there are seven colored ovals containing rules for writing 'ch' and 'h'. On the right side, there are seven white boxes containing words. Lines connect each rule to its corresponding examples.

Rule (Left)	Examples (Right)
„h” wymieniające się na „g”, „z”, „ż”	ropucha Kachna płochy
„h” w wyrazach, których pisowni nie uzasadnia żadna reguła ortograficzna („h” niewymienne)	duch trach paluch
„ch” wymieniające się na „s”, „sz”, „ś (si)”	schody schronić się schowek
„ch” na końcu wyrazu	błahy wahadło wataha
„ch” po spółgłosce „s”	chciwy pochłaniać wszechstronny
„ch” przed spółgłoskami	hamak bohater huśtawka
„ch” w wyrazach, których pisowni nie uzasadnia żadna reguła ortograficzna („ch” niewymienne)	chata chomik szlachetny

3. Pisownia wyrazów z „ch” i „h”; pisownia „ę”, „ą”*

Ćwiczenie 1

Do jakiej szkoły chcielibyście chodzić? Opowiedzcie o swoich pomysłach.

Ćwiczenie 2

- a) Przeczytajcie tekst najpierw po cichu. Następnie przydzielcie sobie role zwierzątek oraz narratora i przeczytajcie tekst.

– Ech! Chodzenie do szkoły nie ma sensu – westchnął chomik, wychodząc ze spróchniałego pnia.

– Ciągłe ćwiczę nieruchome czytanie na muchę. A ja chciałabym latać! – krzyknęła histerycznie ropucha.

– Marzę o karierze pierwszej w historii kaczki szybkobiegaczki – dodała cichutko kaczka hełmiatka. – Czy to błahostka?

– Pragnę być bohaterem – włączył się do chóru narzekających tchórz. – Mam swój honor.

Chomik wahał się chwilę i chrząknął niewyraźnie (z powodu zapchanych policzków):

– Od dzisiaj hartuję swój charakter, by schudnąć. Będę jadł tylko graham.

Profesor puchacz, który wysłuchał wszystkich tych skarg, zachował się szlachetnie i oznajmił: – Przychylam się do waszych pragnień. Na tydzień biorę urlop, a przez ten czas niech każdy się uczy, czego chce.

– Hurra!!! – krzyknęły zwierzęta i rozbiegły się ochoczo do swoich zajęć.

Po tygodniu puchacz wychylił się z gabinetu, ale nie zobaczył żywego ducha.

– Co za historia? – zapytał zdziwiony i wystąpił na zwiady chrabąszcza. Potem wysłuchał jego relacji:

– Pierwszą ujrzałem ropuchę. Była cała w siniakach i chyba nie nauczyła się latać. Potem zobaczyłem tchórze schowanego za olchą i struchlałego ze strachu. Chomik siedział w kuchni i chytkiem napychał sobie policzki marchewką i grochem. Kaczkę hełmiatkę znalazłem nad jeziorem. Chlapała się wesoło, ale na mój widok schowała opuchnięte nóżki.

Mądry puchacz zachichotał w duchu i zahuczał na cały las:

– Od poniedziałku wracamy do starego programu nauczania.

– Och! – krzyknęły zachwycone zwierzęta, a echo długo niostło ich śmiech.

- b) Podkreśl w tekście wszystkie wyrazy z „ch” i „h” różnymi kolorami.
- c) Połącz zwierzątka z ich wypowiedziami. Podkreśl wyrazy z „ą” i „ę”.

Ciągle ćwiczę nieruchome
czyhanie na muchę.

Pragnę być bohaterem.

Marzę o karierze pierwszej
w historii kaczkki szybkobiegaczki.

Od dzisiaj hartuję swój
charakter, by schudnąć.

Ćwiczenie 3

Wypisz z tekstu po dwa wyrazy, które odpowiadają podanym regułom.
W razie wątpliwości zajrzyj na stronę 11.

„Ch” wymieniające się na „s”, „sz”, „ś (si)”:

„H” wymieniające się na „ż”, „z”, „g”:

„Ch” na końcu wyrazu:

„Ch” po „s”:

„Ch” przed spółgłoskami:

„Ch” w wyrazach do zapamiętania:

„H” w wyrazach do zapamiętania: